

Samenvatting

Vóór 2018 was beschut werk als een bevoegdheid in de wet opgenomen, echter is dat sindsdien een verplichting geworden. Tot op heden is er in de regio Maastricht-Heuvelland op een alternatieve manier invulling gegeven aan nieuw beschut werk. Deze alternatieve aanpak is echter niet langer houdbaar omdat daarmee geen invulling wordt gegeven aan de wettelijke taak. Vooruitlopend op de keuze hoe invulling zal worden gegeven aan nieuw beschut werk, dienen daar nu meerjarig de benodigde financiële middelen voor te worden gereserveerd. Voor 2024 is er € 150.000 benodigd, voor 2025 € 230.000, voor 2026 € 310.000 en voor 2027 € 400.000.

Beslispunten

1. In te stemmen met het meerjarig reserveren van financiële middelen zodat daarmee invulling kan worden gegeven aan de wettelijk verplichte taakstelling van nieuw beschut werk, zijnde: voor 2024 € 150.000, voor 2025 € 230.000, voor 2026 € 310.000 en voor 2027 € 400.000.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 12 september 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Vóór 2018 was beschermt werk als een bevoegdheid in de wet opgenomen, echter is er vanaf 2018 voor gekozen om van die bevoegdheid een wettelijke verplichting te maken. Opdracht aan de gemeenten is om invulling te geven aan deze verplichting en het faciliteren van beschutte werkplekken aan inwoners met een indicatie. Dit in de vorm van een betaald dienstverband. Waar of door wie de beschutte werkplek wordt vormgegeven laat de rijksoverheid vrij.

Om de uitvoering van het instrument Nieuw beschermt werk nader vorm te geven is een notitie in voorbereiding, waarin enerzijds de huidige werkwijze is geëvalueerd en anderzijds onderzoek is gedaan naar de manier waarop er per 1 januari 2024 invulling moet worden gegeven aan Nieuw beschermt werk. In juli 2023 is nieuwe informatie beschikbaar gekomen vanuit het rijk die van invloed is op de afweging welke inhoudelijke keuze er zal worden gemaakt en welke financiële consequenties dat zal hebben. Deze nieuwe informatie wordt meegenomen in een uit te werken notitie en is onder andere om die reden nu nog niet afgerond. Deze notitie zal na afstemming met de betrokken ketenpartners, in november van dit jaar aan het college ter besluitvorming worden voorgelegd.

Omdat er sprake is van een wettelijke verplichting met bijbehorende taakstelling van te realiseren beschutte werkplekken, is het van belang om nu meerjarig de financiële middelen (voor 2024 en verder) daarvoor te reserveren, zodat invulling gegeven kan worden aan deze wettelijke verplichting.

2. Context

- Participatiewet
- Verordening re-integratie, participatie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland
- Kamerbrief sociaal ontwikkelbedrijven en beschermt werk d.d. 6 juli 2023
- Onderzoeksrapport Significant: De kosten en uitvoering van beschermt werkplekken in Nederland d.d. 17 februari 2023

3. Gewenste situatie

Tot op heden is er op een alternatieve manier invulling gegeven aan nieuw beschermt werk. Deze alternatieve aanpak is echter op inhoudelijke gronden niet langer houdbaar.

Inhoudelijk wordt er, gelet op de behoefte aan en wettelijke plicht tot het inrichten van beschermt werkplekken, maar ook vanwege de extra financiële prikkel vanuit het rijk, bezien op welke manier alsnog invulling moet worden gegeven aan de realisatie van de taakstelling nieuw beschermt werk.

Insteek daarbij zal zijn om tegemoet te komen aan de begeleidingsbehoefte van de doelgroep en aan te sluiten bij de vraag van de werkgever of maatschappij. Nieuw beschut werk vormt daarbij een onderdeel van een palet aan re-integratievoorzieningen die mensen ondersteunen bij de ontwikkeling naar werk, met de insteek dat indien andere voorzieningen passend zijn, nieuw beschut werk niet aan de orde is. Maar als nieuw beschut werk passend is, zal dat worden ingezet. Dat betekent dat er niet meteen vol wordt ingezet op het stimuleren en realiseren van de taakstelling nieuw beschut werk, maar vooral wordt gekeken naar de behoefte (groeimodel).

Onder het kopje “Financiën” is een inschatting gemaakt welke uitgaven noodzakelijk zijn om invulling te kunnen geven aan de realisatie van beschutte werkplekken.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Gemeenten ontvangen in de integratie uitkering Participatie € 8.600 per beschutte werkplek ter dekking van de begeleidingskosten voor Nieuw beschut werk (op basis van de meicirculaire 2023). De minister is *voornemens* om per 2024 per beschutte werkplek structureel een aanvullend bedrag van € 2.157 te verstrekken. Dat betekent dat we naar verwachting vanaf 2024 € 8.600 + € 2.157 = € 10.757 aan begeleidingskosten per beschutte werkplek ontvangen. Met een taakstelling van 121 te realiseren beschut werkplekken, komt dat neer op een jaarlijks te ontvangen bedrag van € 1.301.597.

In 2021 is er bezuinigd op het totaalbudget voor re-integratie en beschut van circa 6 miljoen. Deze bezuiniging loopt op tot 1,2 miljoen vanaf 2024. Het budget voor re-integratie en beschut is dus circa 1,2 miljoen lager dan we daarvoor van het rijk krijgen. Dat budget wordt momenteel geheel uitgegeven aan re-integratie en niet aan beschut waardoor het voldoen aan de wettelijke taakstelling beschut werk niet mogelijk is binnen de bestaande begroting.

Financieel risico

Financieel risico waarmee rekening gehouden moet worden is dat er vanaf 2025 een wijziging in de financiering van Nieuw beschut werk wordt voorgesteld door het rijk. De minister beziet of de financiële middelen alleen beschikbaar worden gesteld voor plekken die daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Als deze voorgenomen wijziging wordt doorgevoerd, wordt gemeente Maastricht gekort voor 1,3 miljoen voor beschut als we de plekken niet (op de juiste wijze) realiseren. Om dat te voorkomen stellen we voor om de komende jaren te gaan investeren in realisatie van beschut werkplekken, hetgeen extra middelen vergt die oplopen van € 150.000 in 2024 tot € 400.000 in 2027 en tot 1,3 miljoen in 2030. Daarmee voorkomen we niet dat gemeente Maastricht wordt gekort voor 1,3 miljoen, maar ontvangen we vanuit het rijk de financiële middelen voor de gerealiseerde beschut werkplekken.

Jaar	Reeds gereserveerd budget	Totaal benodigd budget	Extra te reserveren budget
2024	€ 100.000 re-integratiebudget	€ 250.000 (circa 23 plekken)	€ 150.000
2025	€ 100.000 re-integratiebudget	€ 330.000 (circa 30 plekken)	€ 230.000
2026	€ 100.000 re-integratiebudget	€ 410.000 (circa 38 plekken)	€ 310.000
2027	€ 100.000 re-integratiebudget	€ 500.000 (circa 46 plekken)	€ 400.000

In bovenstaande berekening is uitgegaan van begeleidingskosten van € 10.757, waarbij is uitgegaan van een groeimodel waarmee de taakstelling in een aantal jaren wordt ingehaald. Met een taakstelling van 121 te realiseren beschutte werkplekken anno 2023, betekent dat de kosten voor de invulling van nieuw beschut werk over een aantal jaren uiteindelijk zullen oplopen op een geschat bedrag van circa € 1,3 miljoen.

Het extra te reserveren budget dient vanuit de algemene middelen aan het re-integratiebudget te worden toegevoegd zodat daarmee invulling kan worden gegeven aan de realisatie van beschut werkplekken.

Advies is dan ook om in de meerjarenbegroting 2024-2027 de extra bedragen uit de laatste kolom te reserveren. Indien een aangepaste taakstelling of een versnelde realisatie van beschut werkplekken noopt tot afwijking van bovenstaande gereserveerde financiële middelen, zal een nieuw voorstel worden voorgelegd.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. In te stemmen met het meerjarig reserveren van financiële middelen zodat daarmee invulling kan worden gegeven aan de wettelijk verplichte taakstelling van nieuw beschut werk, zijnde: voor 2024 € 150.000, voor 2025 € 230.000, voor 2026 € 310.000 en voor 2027 € 400.000.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Om de uitvoering van het instrument nieuw beschut werk nader vorm te geven is een notitie in voorbereiding, waarin enerzijds de huidige werkwijze is geëvalueerd en anderzijds onderzoek is gedaan naar de manier waarop er per 1 januari 2024 invulling wordt gegeven aan Nieuw beschut werk. Deze notitie zal na afstemming met de betrokken ketenpartners in november 2023 aan het college ter besluitvorming worden voorgelegd via een inhoudelijk collegevoorstel.